

Rapport - Raad van 21/10/2019

Onderwerp : Voorstel van motie ingediend door mevr. DEBAETS, Gemeenteraadslid.

Voorstel van motie tot het invoeren van een Netheidsplan

Het verbeteren van de netheid en van het afvalbeheer zou idealiter tot de prioriteiten van het bestuur moeten behoren. De Brusselse openbare ruimte wordt steeds vaker bezocht en gebruikt, wat een negatieve impact op de algemene netheid met zich kan meebrengen. Bovendien kan vuilheid ook sterk bijdragen tot een onveiligheidsgevoel bij Brusselaars of bezoekers van de stad.

In acht genomen dat het Brusselse gewest de vuilnisophaling beheert middels het ophalen van verschillende plastic zakken (wit, blauw, geel, groen, oranje en roze) op verschillende dagen volgens de verschillende wijken en verschillende soorten vuilnis, en dat deze situatie tot gevolg heeft dat er op elk moment wel ergens in de hoofdstad plastic vuilniszakken op de openbare weg staan;

In acht genomen dat deze continue aanwezigheid van vuilniszakken op de openbare weg tot gevolg heeft dat afval voortdurend verspreid wordt en bovendien zorgt voor een toename in sluikstortingen;

In acht genomen dat Brussel de grootste gemeente van het Brusselse Gewest is op vlak van oppervlakte en de belangrijkste op vlak van aantal inwoners, met ongeveer 180.000 geregistreerde personen de dato 1 oktober 2019;

In acht genomen dat Brussel verschillende Europese instellingen huisvest en verschillende politieke, sportieve, culturele en andere manifestaties en evenementen ontvangt op haar grondgebied;

In acht genomen dat Brussel een beduidend hoog aantal horecazaken en uitgaansbuurten telt;

In acht genomen dat Brussel op haar grondgebied een erg hoog aantal scholen (zowel lager als secundair onderwijs, Nederlandstalig en Franstalig), meerdere commerciële zones en talrijke sociale woningen telt;

In acht genomen dat verschillende problematieken omtrent de openbare netheid reeds duidelijk geïdentificeerd werden (vuilniszakken die slecht gesorteerd worden, niet conform zijn of op het verkeerde moment buiten gezet worden, talrijke gevallen van sluikstorten, zwerfvuil dat op straat blijft slingeren, hondenpoep, urineren op openbare plaatsen enz.);

In acht genomen dat het gebrek aan openbare netheid hoofdzakelijk door drie factoren veroorzaakt wordt: een gebrek aan kennis omtrent de geldende regels, een gebrek aan het contacteren van de ophalingsdiensten inzake grof huisvuil en een gebrek aan respect vanwege de burger;

In acht genomen dat meer en meer Brusselaars en passanten of bezoekers een impact ondervinden van deze netheidsproblemen en een oproep doen tot een meer repressieve aanpak na inbreuken;

In acht genomen dat het belangrijke werk dat geleverd wordt door de netheidsdiensten van de Stad en Net Brussel helaas onvoldoende blijken;

In acht genomen dat het essentieel is om de burgers te sensibiliseren en effectief mee te betrekken in de strijd tegen vuilheid;

In acht genomen dat het College van de Stad zich in haar beleidsprogramma 2018-2014 ertoe verbonden heeft om zich helemaal te richten op het 'zero waste'-principe, met als voornaamste uitgangspunt 'dat het beste afval datgene is dat we niet produceren';

Nodigt de gemeenteraad uit tot:

Het uitwerken en aannemen van een ambitieus Netheidsplan door de Stad Brussel, en dit voor het einde van het jaar 2019.

Dat plan houdt idealiter rekening met minstens vier dimensies: het sensibiliseren en informeren, het uitbreiden van de middelen, een intelligent afvalbeheer en ten slotte het instellen van repressieve maatregelen.

1) Sensibiliseren en informeren: de inwoners, handelaars, scholen en dergelijke meer ontmoeten om hun situatie, problemen en noden in kaart te brengen en hen zo richting milieuvriendelijke reflexen te helpen en beter aan hun vragen te kunnen voldoen. De bedoeling is om de perceptie en het gevoel rond netheid te verbeteren, zodat iedereen zich verantwoordelijk voelt op zijn of haar eigen niveau. Naast affiehecampagnes moeten er hiertoe ook specifieke (gericht op de wijken) en originele campagnes gevoerd worden, naast een 'Week van de Netheid' die minstens één keer per jaar moet plaatsvinden. Ook rokers of bijvoorbeeld liefhebbers van kauwgom mogen niet vergeten worden tijdens deze sensibiliseringscampagnes.

2) Versterkte diensten: hier moeten de middelen en acties doelgericht afgestemd worden op het levensritme van iedereen, en dat op zulke manier dat de kwaliteit van de openbare ruimte van onze gemeente gewaarborgd wordt. Om de burgers hier daadwerkelijk bij te betrekken, moet er voldoende inzamelingsmateriaal beschikbaar gesteld worden.

3) Naast de noodzaak om een regionale reflectie te ontwikkelen omtrent het afschaffen van het ophalen van afval middels plastic zakken die de hele tijd op straat rondslingeren moet een intelligent afvalbeheer, in het kader van een 'Smart City'-visie, het recyclagegehalte verhogen, het volume aan afval doen dalen, de hoeveelheid energie die nodig is om het afval in te zamelen verminderen of zelfs omzetten in nieuwe energieproductie (door de verbranding van het afval).

In nieuwe wijken moet duidelijk gedacht worden aan het ontwikkelen van pilootprojecten – zoals bijvoorbeeld in Frankrijk en Spanje al het geval is en waar men een geheel nieuwe soort ondergrondse afvalcontainers gebruikt. Deze containers zijn rechtstreeks verbonden met sorteercentra via pneumatische en energiezuinige netwerken (die meteen ook de bovengrondse vuilnisophaling van plastic zakken met bestel- en vrachtwagens vervangen). De burger stuurt zijn afval op die manier rechtstreeks richting het sorteercentrum dat zich het dichtst bij zijn huis bevindt. Intelligente meetsystemen zorgen er bovendien voor dat de netheidsdiensten gewaarschuwd worden wanneer een container de maximale capaciteit bijna bereikt heeft.

Die digitale technologie kan er ook toe dienen om de burgers aan te zetten hun afval beter te sorteren en beloningen voorzien voor diegenen die zich een goede leerling tonen in het systeem. Die beloningen zouden dan de vorm kunnen aannemen van, bijvoorbeeld, tickets voor bepaalde evenementen (gelinkt aan de Stad) of aankoopbonnen voor winkels die in de desbetreffende wijk gelegen zijn. In het Franse Aix-Provence-Marseille werd dit type project reeds opgestart, waarna de handelcijfers duidelijk in stijgende lijn gingen. Bovendien valt ook de meerwaarde op vlak van sociale cohesie niet te onderschatten.

4) Repressieve maatregelen treffen wanneer dat nodig is: men moet de inwoners responsabiliseren, maar ook ongepast gedrag inzake vuilheid sanctioneren, zodat iedereen op een propere en gezonde levensruimte kan rekenen. Een repressief kader tegenover acties die de openbare netheid schaden moet als een prioriteit gezien worden. Die repressie moet op een correcte en coherente manier verlopen: het repressieve kader moet de indruk van straffeloosheid doorbreken en het rechtvaardigheidsgevoel bij de niet-vervuilers herstellen.

Afgezien van deze vier factoren moet het plan zich ook prioritair richten op de grote problematieken die door bewoners en netheidsteams zijn geïdentificeerd.

Het gaat hier om de volgende zaken:

1. Sluikstorten en stedelijk afval dat de openbare netheid verstoort: vuilniszakken die buiten gezet worden buiten de ophaaluren;
2. Kleiner zwerfvuil: voornamelijk sigarettenpeuken en blikjes; deze worden regelmatig in overvloed teruggevonden nabij plaatsen waar grote (sportieve of culturele) evenementen doorgingen;
3. Ander vuil: voornamelijk hondenuitwerpselen, gespuug of ander vuil (olie, vet, enz.);
4. Graffiti.

Het is noodzakelijk om hier doelstellingen te definiëren die het aantal gevallen van sluikstorten kunnen verminderen, daders van inbreuken tegen de openbare netheid op een efficiëntere manier kunnen identificeren, afschrikkende boetes en belastingen kunnen instellen om de netheid van de openbare weg te garanderen of de pool aan gemeentebesturen te kunnen versterken om zo de opleiding tot identificatie van de daders te versterken. Op pedagogisch vlak wordt ten eerste aanbevolen om minderjarige overtreders van de openbare netheid systematisch een straf in de vorm van gemeenschapsdienst voor te stellen.

(get.) Bianca Debaets, gemeenteraadslid voor de groep cdH-CD&V

Bijlagen :

